Vilenius Pia

11.2.2026

Eduskunnan talousvaliokunta

U 4/2026 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2024/1252 muuttamiseksi

Akkuteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2024/1252 muuttamiseksi.

”Komissio ehdottaa joustavuutta EU:n kriittisten raaka-aineiden asetuksen 7 artiklan vuosittain edellyttämään hakukierrosten määrään. Ehdotuksen mukaan komissiolta ei edellytettäisi 4 hakukierroksen järjestämistä vuosittain, mutta se olisi artiklan mukaan mahdollista.

Komissio pyrkii myös lisäämään joustavuutta strategisten hankkeiden hakemiseen ja myöntämiseen liittyvään menettelyyn, jotta se pystyy varaamaan riittävän ajan hakemusten huolelliselle käsittelylle.”

Akkuteollisuus ry pitää hakuprosessin joustavoittamista hyvänä tavoitteena.

”Voimassa olevan kriittisten raaka-aineiden asetuksen 24 artiklan 1 kohta edellyttää, että jäsenvaltiot nimeävät alueellaan toimivat suuryritykset, jotka käyttävät asetuksen tarkoittamia strategisia raaka-aineita energian varastointiin ja sähköiseen liikkuvuuteen tarkoitettujen akkujen, vedyn tuotantoon ja käyttöön liittyvien laitteiden, uusiutuvan energian tuotantoon liittyvien laitteiden, ilma-alusten, ajomoottorien, lämpöpumppujen, tiedonsiirto- ja varastointiteknologiaan liittyvien laitteiden, mobiililaitteiden, lisäaineiden valmistukseen liittyvien laitteiden, robotiikkaan liittyvien laitteiden, droonien, raketinheittimien, satelliittien tai kehittyneiden sirujen valmistukseen. Nimettyjen suuryritysten on vähintään joka kolmas vuosi ja siltä osin kuin vaaditut tiedot ovat niiden saatavilla, suoritettava strategisten raaka-aineiden toimitusketjunsa riskinarviointi. Nimetyt suuryritykset on ajantasaistettava aina 12 kuukauden kuluessa siitä, kun asetuksen mukainen strategisten raaka-aineiden luettelo on päivitetty.

Komissio on katsonut tilanteen, jossa jäsenvaltiot vastaavat suuriyritysten tunnistamisesta asetuksen 24 artiklan nojalla johtavan tulkintaeroihin ja asetuksen säännösten epäjohdonmukaiseen soveltamiseen. Komissio pyrkii varmistamaan velvoitteiden yhdenmukaisen soveltamisen siirtämällä toimivallan yritysten tunnistamisessa komissiolle. Lisäksi komissio pyrkii selkeyttämään niitä toimia, joihin yritysten on tunnistamisen jälkeen ryhdyttävä. ”

Akkuteollisuus katsoo, että tässä asiassa selvitysvelvoitteen siirtäminen jäsenvaltioilta komissiolle on kannatettava asia, sillä useat asetuksen tarkoittamat suuret yritykset toimivat monessa jäsenvaltiossa. Näin ollen on selkeämpää ja myös tehokkaampaa resurssien käyttöä, että kunkin jäsenvaltion sijaan komissio selvittää asiaa keskitetysti.

”Komissio pyrkii parantamaan kestomagneetteja sisältävien laitteiden kierrätyksen parantamiseen laajentamalla asetuksen merkintävelvoitteiden piirissä olevien tuoteryhmien määrää ja laajentamalla eräiltä osin merkintävelvoitteen sisältöä.”

Toteamme, että kaikki strategisten ja kriittisten materiaalien kiertotalouden parantamiseen tähtäävät toimet ovat kannatettavia, jotta EU:n strateginen autonomia vahvistuu.

Asetusehdotuksessa komissiolle esitetään siirrettäväksi toimivaltaa delegoitujen säädösten antamiseen toimista, joihin asetuksen 24 artiklan nojalla tunnistettujen suuryritysten on ryhdyttävä. Valtioneuvosto katsoo, että komissiolle annettavien toimivaltuuksien tulisi olla tarkkarajaisia, oikeasuhtaisia, tarkoituksenmukaisia ja hyvin perusteluja. Lisäksi tulisi kiinnittää huomiota siihen, kuinka selkeä sääntelykokonaisuudesta muodostuu ja onko sääntely ennakoitavaa toimijoille.

Valtioneuvosto katsoo, että valmistelussa tulisi varmistaa, etteivät esitetyt muutokset johda kohtuuttomiin elinkeinotoiminnan harjoittajiin kohdistuviin vaatimuksiin esimerkiksi kestomagneetteja koskevien tuotevaatimusten osalta.

Akkuteollisuus ry yhtyy valtioneuvoston näkemyksiin, joissa kiinnitetään huomiota erityisesti siihen, että vaatimukset ovat toiminnanharjoittajien kannalta ennakoitavia ja kohtuullisia.

Kunnioittavasti

Pia Vilenius
Toimitusjohtaja
Akkuteollisuus ry